

Kvalt 14.11.2022/valtuuston kyselytunnilla 19.9.2022 vastaamatta jäänyt kysymys sekä perusturvajohtajan vastaus kysymyksiin

Valtuutettu Paula Nevalaisen kysymys koskien lääkärin vastaanotolle pääsyä terveyskeskuksessa sekä palvelutalojen ja kotipalvelun tilannetta:

"Kuntalaisia on puhuttanut terveyskeskuksen lääkärin ajanvaraus. Siksi kysynkin, että tekeekö meidän hyvin koulutetut lääkärit nykyisin vastaanottoavustajien tehtäviä eli jakavat itse omat vastaanottoaikansa? Kuka tämän päätöksen on tehnyt? ja kuitenkin lääkäriin on vaikea päästä.

Mikä on vanhusten palvelutalojen tilanne henkilöstön ym. toiminnan suhteen?

Mikä on kotipalvelun tilanne tällä hetkellä työntekijöiden suhteen? Toimiiko kotipalvelu 24/7 muualla kuin Kittilässä?

Esim. mistä saa apua jos kotihoitopotilas putoaa sängystä eikä omaishoita-ja jaksa nostaa takaisin."

Lääkärivastaanottojen saatavuus Kittilässä

Kunnanvaltuuston kyselytunti 14.11.22

LL Janne Liimatainen, johtava lääkäri

Sirkka-Liisa Olli, perusturvajohtaja

2022	Työpanos	Työpanos-%
Tammi	6.3	96.9 %
Helmi	4.9	75.4 %
Maalis	5.1	78.5 %
Huhti	6.9	106.2 %
Touko	6.1	93.8 %
Kesä	4.8	73.8 %
Heinä	4.8	73.8 %
Elo	4.5	69.2 %
Syys	4.1	62.3 %
Loka	4.7	72.3 %
Marras	5.2	80.0 %
Joulu	7.6	116.9 %
Yhteensä	5.4	83.3 %

2023	Työpanos	Työpanos-%
Tammi	8.8	135.4 %
Helmi	8.6	131.5 %
Maalis	8.1	123.8 %
Huhti	7.8	120.0 %
Touko	7.2	110.8 %
Kesä	4.2	64.6 %
Heinä	4.2	64.6 %
Elo	5.2	80.0 %
Syys	6.6	101.5 %
Loka	6.6	101.5 %
Marras	6.6	101.5 %
Joulu	7.6	116.9 %
Yhteensä	6.8	104.4 %

Lääkärivajeen syitä

- Muuttuva resurssi, koska erikoistuvia lääkäreitä työssä. Erikoistuminen on ehdottomasti suositeltavaa potilaiden hoidon vuoksi, mutta haastavaa rekrytoinnin vuoksi.
- Rekrytointihaasteet, etenkin kesän ja osin syksyn ajoille. Talvelle ja keväällä tekijöitä riittää.
- Uuden 26.4.22 käyttöön otetun toimintamallin myötä hetken aikaa lääkärit varasivat aikoja itselleen, kollegoille ja muille ammattilaisille. Mutta syyskuun myötä lääkärit eivät enää varaile aikoja, kuin enintään itselleen. Lääkärit keskittyvät hoitamaan potilaita ja pyrkivät yhdessä hoitajien kanssa rakentamaan pitkäaikaisia potilas-lääkärihoitosuhteita.

Kuntalaisia on puhuttanut terveyskeskuksen lääkärin ajanvaraus.

Siksi kysynkin, että tekeekö meidän hyvin koulutetut lääkärit nykyisin vastaanottoavustajien tehtäviä eli jakavat itse omat vastaanottoaikansa? Kuka tämän päätöksen on tehnyt? ja kuitenkin lääkäriin on vaikea päästä.

**Johtavan lääkärin Janne Liimataisen vastaus, jota ptj Sirkka-Liisa Olli referoi 14.11.2022
valtuuston suullisella kyselytunnilla;**

Kiitos huomion kiinnittämisestä terveyskeskuksen toimintaan sekä hyvistä ja mielenkiintoisista kysymyksistä. Olen aloittanut johtavana lääkärinä 8.8.2022, joten aivan kaikkea en tiedä, mutta pyrin ottamaan selvää ja siten vastaamaan tiedon tarpeeseen.

Lääkärit eivät tee sinänsä vastaanottoavustajan työtä. Kokenut ammattilaisemme (lähihoitaja), oikeasti terveyskeskusavustaja, joka on arvostettava ammattilaisen nimike, jakaa potilailla osan vastaanottoajoista. Mutta on totta, että myös lääkärit jakavat OSAN omista vastaanottoajoista.

Kun potilas ei ole vastaanotolla, niin lääkäri tutustuu potilaaseen (potilaan asiaan) sairaskertomuksen kautta. Mikäli asian voi hoitaa asiakirjoilla (kirje, lausunto, lähete tms.) tai etäkontaktilla (puhelu tai sähköinen kanava), niin silloin ei varata vastaanottoa, vaan asia toimitetaan asiakirjoilla tai etäkontaktilla. MUTTA mikäli lääkäri arvioi, että potilaan asian käsittely vaatii vastaanoton, niin lääkäri varaa ensisijaisesti ajan itselleen. Mikäli vapaita aikoja ei ole, niin lääkäri voi pyytää terveyskeskusavustajaa varaamaan ajan jollekulle toiselle.

Hyvinvointialue on vuonna 2021 tarjonnut Savoia Partnersia konsultiksi vastaanottotoiminnan kehittämiseen. Kittilässä on aloitettu v. 2021 vastaanottotoiminnan kehittäminen Savoia Partnersin konsulttiavulla ja toimintamalli otettiin käyttöön huhtikuun 2022 lopulla. Tämä on tämänhetkinen toimintamalli ja se on seurannassa ja arvioitava. Mikäli toimintamalli ei toimi, niin sitä muutetaan. Potilaiden hoito on ensisijaista ja kuntalaisten terveys tärkeintä.

Tällä hetkellä lääkäriin pääsy on vaikeutunut. Pitkäaikaisesta ja hyvin tehdystä rekrytoinnista huolimatta tänä vuonna touko-marraskuun ajan lääkäreitä on ollut vähemmän kuin heitä tarvittaisiin. Lisäksi tähän ajankohtaan on sattunut valitettava poissaolo tapaturman vuoksi. Rekrytointia tehdään edelleen pitkäaikaisesti ja aktiivisesti, koska esimerkiksi lääkäreiden erikoistumiseen kuuluvat koulutukset sairaaloissa on tiedossa etukäteen. Tällä hetkellä päivystys, vuodeosasto, äitiys- ja lastenneuvola toimivat hyvin, mutta vastaanottotoiminta on vielä jonoutunut. Vastaanottotoiminnan varmistamiseksi on hankittu etävastaanottotoimintaa eli potilas tulee terveyskeskukseen videoyhteyden luokse ja lääkäri on toisella paikkakunnalla. Vain osa potilaiden asioista voidaan hoitaa etävastaanotolla, se ei siis sovellu kaikkiin ongelmiin tai sairauksiin.

Mikä on vanhusten palvelutalojen tilanne henkilöstön ym. toiminnan suhteen?

Ptj Sirkka-Liisa Olli, va. hoivapalvelupäällikkö Anja Keskitalo;

Vastaus;

Palvelutalojen henkilöstömitoitus on jo vuosia ollut vähimmäismitoitusta suurempi.

Palvelutalo Koivukodin henkilöstörakenne ja määrä/ asukasmäärä:

1 vastaava hoitaja, 1 sairaanhoitaja ja 19 lähihoitajaa.

Asukaspaikkoja on 32, jolloin henkilöstömitoitus on 0,66.

Palvelutalo Pääskylän henkilöstörakenne ja määrä/ asukasmäärä:

1 vastaava sairaanhoitaja, 1 sairaanhoitaja ja 19 lähihoitajaa.

Asukaspaikkoja on 30, jolloin henkilöstömitoitus on 0,7.

Palvelutalo Metsolan henkilöstörakenne ja määrä/ asukasmäärä:

1 vastaava sairaanhoitaja, 1 sairaanhoitaja ja 17 lähihoitajaa.

Asukaspaikkoja 27, jolloin henkilöstömitoitus on 0,7.

Korona, ylityö- ja vuoronvaihtokielto ovat vaikeuttaneet kevään ja kesän aikana resurssien hallintaa sekä sijaisten rekrytointia henkilöstön erilaisten työlomien sijaisuuksiin ja äkillisiin poissaoloihin. Tällä hetkellä tilanne on ns. välittömän toteutuneen asiakastyön osalta seuraavanlainen:

Palvelutalo Koivukodin välittömän asiakastyön laskennallinen henkilöstömitoitus 0,61.

Laskenta 26.9-16.10.22 0,60

Palvelutalo Pääskylän välittömän asiakastyön laskennallinen henkilöstömitoitus 0,68

Laskenta 26.9-16.10.22 0,63

Palvelutalo Metsolan tämän hetkinen henkilöstömitoitus on poikkeuksellisen korkea 0.85 liittyen tilapäiseen remonttiin liittyvään paikkamäärän laskuun.

Kittilässä olemassa olevat henkilöstömitoitukset ovat jo hyvällä pohjalla. Erilaisiin ennalta tiedettyihin palvelutalon toiminallisiin tai erilaisiin poikkeaviin asiakastilanteisiin suunnitellaan työvuoroihin lisäresursoinnit, käyttäen esim. varahenkilöstöjärjestelmää tai resursoimalla avustavia henkilöitä. Työvuorosuunnittelussa huomioidaan esim. henkilöstön perhe- ja elämäntilanteet, joilla parannetaan työntekijöiden jaksamista ja sitoutumista työhön.

Avoimeksi tulleet toimet ja eripituiset sijaisuudet on laitettu kaikki avoimeen hakuun.

Rekrytointilisät ovat käytössä, hälytystyön ja tuplavuorojen korvauksia on korotettu. Varahenkilöstön määrää lisätään.

Työntekijöiden liikkuvuutta lisätään tarpeen mukaisesti eri yksiköiden välillä. Välilliseen työhön palkataan määräaikaista henkilöitä. Palvelutaloissa siivous, kiinteistö -ja pesulapalvelut on jo ulkoistettu ja ravintopalvelut tuotetaan kunnan keskuskeittiöltä.

Mikä on kotipalvelun tilanne tällä hetkellä työntekijöiden suhteen? Toimiiko kotipalvelu 24/7 muualla kuin Kittilässä? Esim. mistä saa apua jos kotihoitopotilas putoaa sängystä eikä omaishoitaja jaksa nostaa takaisin.”

Vastaus valtuustokyselyyn:

Ptj. Sirkka-Liisa Olli, va. hoivapalvelupäällikkö Anja Keskitalo, kotihoidonohjaaja Mia Kujala;

Kotihoidon tämänhetkinen (11/2022) resurssitilanne

- 1 kotihoidon ohjaaja
- 1 kotiutus- ja muistihoitaja
- 1 sairaanhoitaja (avoinna sijaisuus)
- 1 terveydenhoitaja toimi (sisäisin siirroin sijainen)
- 19 lähihoitaja
- 1 kodinhoitaja
- 4 hoiva- avustajaa (ei ole täytetty/saatu tekijöitä)

1 varahenkilö, paikka avoinna, rekrytointi kesken

Kotihoidon resursseja on lisätty strategian mukaisesti, mutta saatavuudessa on haasteita.

- Avoimena kuitenkin on
- 1 sairaanhoitajan / terveydenhoitajan työloman sijaisuus (31.8.2023 asti), rekrytointi kesken
- 2 lähihoitajan työloman sijaisuutta ja yksi varahenkilön toimi avoinna , rekrytointi kesken
- 4 hoiva-avustajan työsuhdetta, rekrytointi kesken, haastattelut 15.11. 22
- Hoiva-avustajien työsuhteet ovat siis vakituisia, toistaiseksi voimassaolevia, hakijoita ei ole ollut riittävästi edelleenkaan.

Sijaisina kotihoidossa toimivat pääsääntöisesti eläkeläiset, joilla poissaoloja on tarvittaessa paikattu. Sijaisia ei kuitenkaan tähän asti ole riittänyt yllä mainittujen työlomien paikkaamiseen, rekrytoinnit näissä kesken, joissa jatkuva haku 31.12.2022. saakka.

Päivätoiminta Pihlajassa asiakkaita n. 50 per vk, osa käy vointinsa vuoksi useita kertoja viikossa, koska kotihoidon palveluita ei ole vielä mahdollista tuottaa sivukyliin asiakkaan voinnin vaatimalla tavalla. Pihlajassa ohjaajana toimii 1 lähihoitaja ja määräaikaisena 1 hoitoapulainen sekä palkka- tuella työllistettyjä (2)

Kotihoidon resurssien lisäys on pohjautunut talousarvion pohjana oleviin valtakunnallisiin tavoitteisiin. Vaikka uusia toimia olemme saaneet täytettyä, on rekrytointiprosessit vielä osaltaan kesken. Tällä hetkellä kotihoito toimii 24/7 Kittilän kirkonkylällä. Sivukylille on kotihoitoa lisätty viikonloppuihin. Jatkossa voimme suunnitella toista yöhoitajaa yövuoroon, joka mahdollistaisi myös yöllä tapahtuvan, pääsääntöisesti päivystysluonteisen, hoidon sivukyliin.

Jos kirkonkylällä asuva kotihoidon asiakas (kotisairaanhoidon, tilapäisen kotisairaanhoidon, säännöllisen kotihoidon tai tilapäisen kotihoidon asiakas) putoaa sängystä, kotihoidon päivystysnumerosta (040 572 4809) asiakas voidaan käydä Raizer-nosturilla nostamassa ylös. Osalla asiakkaista on myös turvapuuhelinpalvelu näitä hälytyksiä varten. Lisäksi asiakkaan tilan niin vaatiessa, hälytämme ensihoidon paikalle. Tämä palvelu on tarkoitettu laajentaa sivukyliintyöntekijätilanteen sen mahdollistaessa.